Maankäyttö ja liikenne

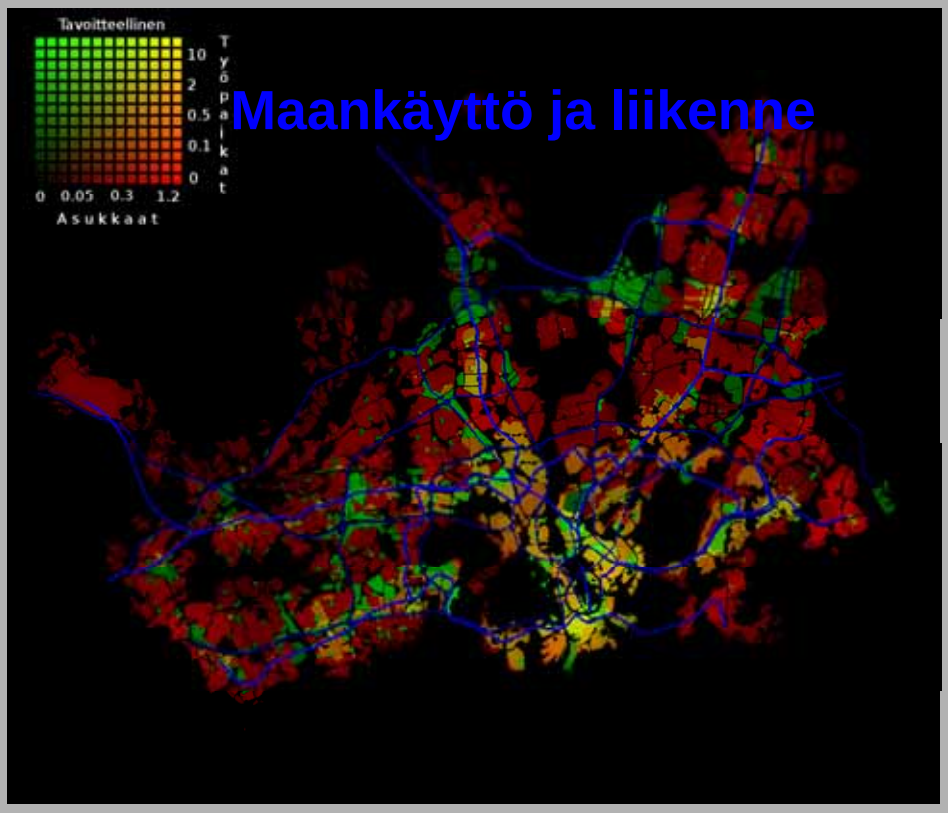

Matti Pallasvuo 7.10.2006

Selostuksessaan Yliarkkitehti Flodin lausui mm. seuraavaa: Nykyhetken tutkimusten päähuomio kiinnitetään liikenneväylien suuntiin ja lähiseudun liittymiseen pääkaupunkiin. Pyrkimyksenä on muodostaa asumalähiöitä liikenneväylän tuntumaan ja siten, että ne selvästi erottuvat toisistaan ja ovat huoltoon nähden jokseenkin itsenäisiä. Nykyisen rakennussuuntauksen mukaisesti on kantakaupunkiin ja uusiin kaupunginosiin pystytetty melkein yksinomaan kerrostaloja, kun taas kaupungin ulkopuolelle on syntynyt pientaloasutusta. Näiden talojen si-

Asutustaajamia syntyy nykyisin ilman järjellistä perustaa

Lähialueiden liikennekysymys suunniteltu ratkaistavaksi esikaupunkiratojen avulla – teollisuuslaitoksia ns. Kehäteiden varsille

Helsingin ja sen ympäristön Aluesuunnitelmaliitto r.y:n tämän vuoden alkajaiskokous pidettiin Kaupungintalossa eilen. Kun vuosikokouksen varsinaiset asiat oli käsitelty, esitti liiton toiminnanjohtaja, yliarkkitehti O. Flodin liiton toimiston laatiman aluesuunnitelman. Selostuksessaan Yliarkkitehti Flodin lausui mm. seuraavaa: Nykyhetken tutkimusten päähuomio kiinnitetään liikenneväylien suuntiin ja lähiseudun liittymiseen pääkaupunkiin. Pyrkimyksenä on muodostaa asumalähiöitä liikenneväylän tuntumaan ja siten, että ne selvästi erottuvat toisistaan ja ovat huoltoon nähden jokseenkin itsenäisiä. Nykyisen rakennussuuntauksen mukaisesti on kantakaupunkiin ja uusiin kaupunginosiin pysty-

HELSINGIN SANOMAT
50 VUOTTA SITTEN

Torstaina
17. toukokuuta 1956

HS 17.5.2006

vastarintaa maanomistajien taholta, jotka katsovat maan arvon kärsivän kerrostaloasutuksesta. Tämä on valitettavasti usein myös virallinen kanta.

Viljalajeistamme pystytty eristämään kasvitauteja vastustavia aineita

Suomalaisten biokemiallisen tutkimuksen huomattava saavutus

Toista vuotta kestäneissä, kasvitautien torjuntaa koskevissa tutkimuksissa on Biokemiallisessa Tutkimuslaitoksessamme äskettäin päästy tuloksiin joilla mm. kasvinjalostukselle voidaan odottaa olevan erittäin huomattavaa merkitystä. Akateemikko A. I. Virtasen johdolla suoritetuissa tutkimuksissa

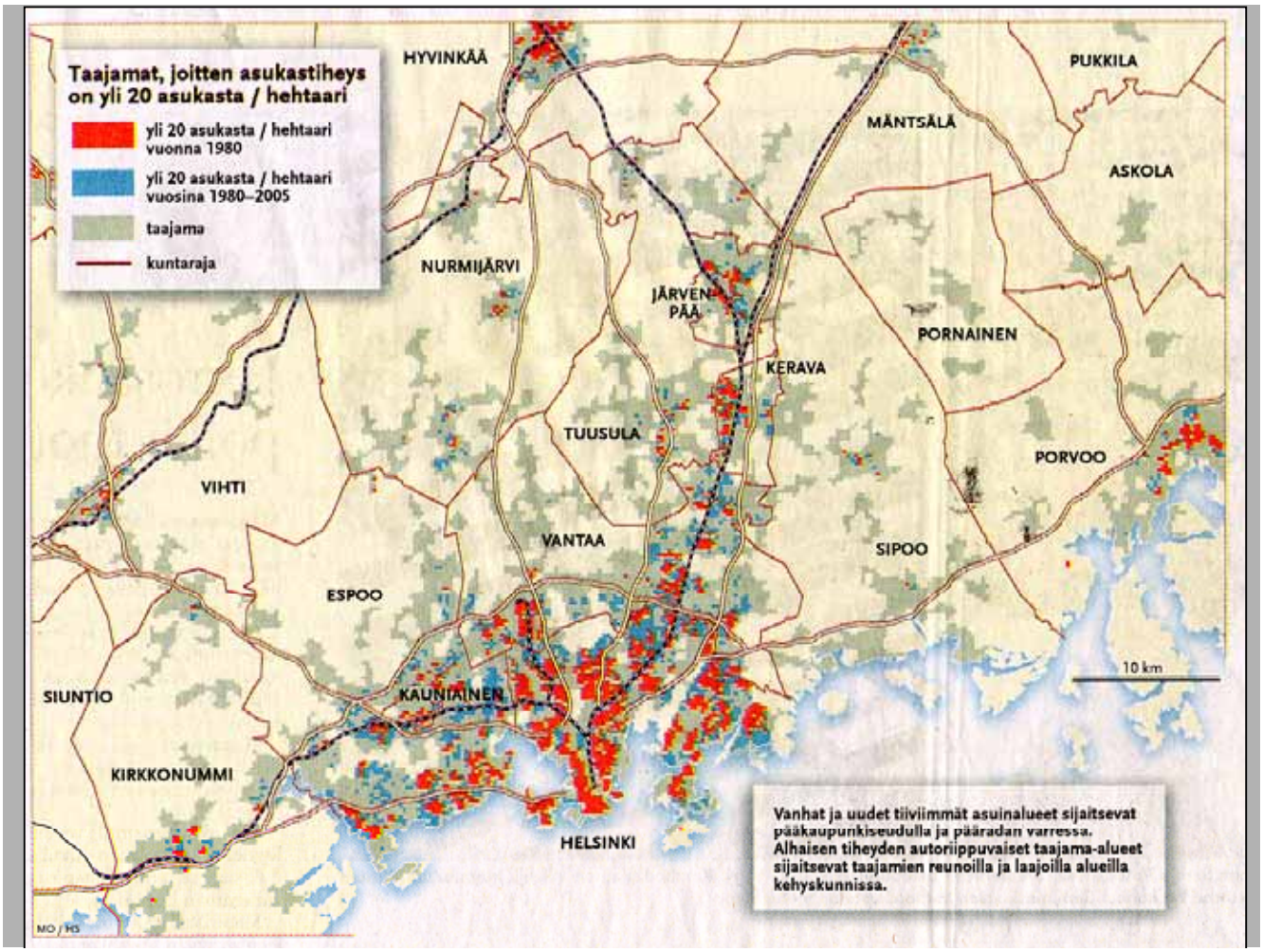

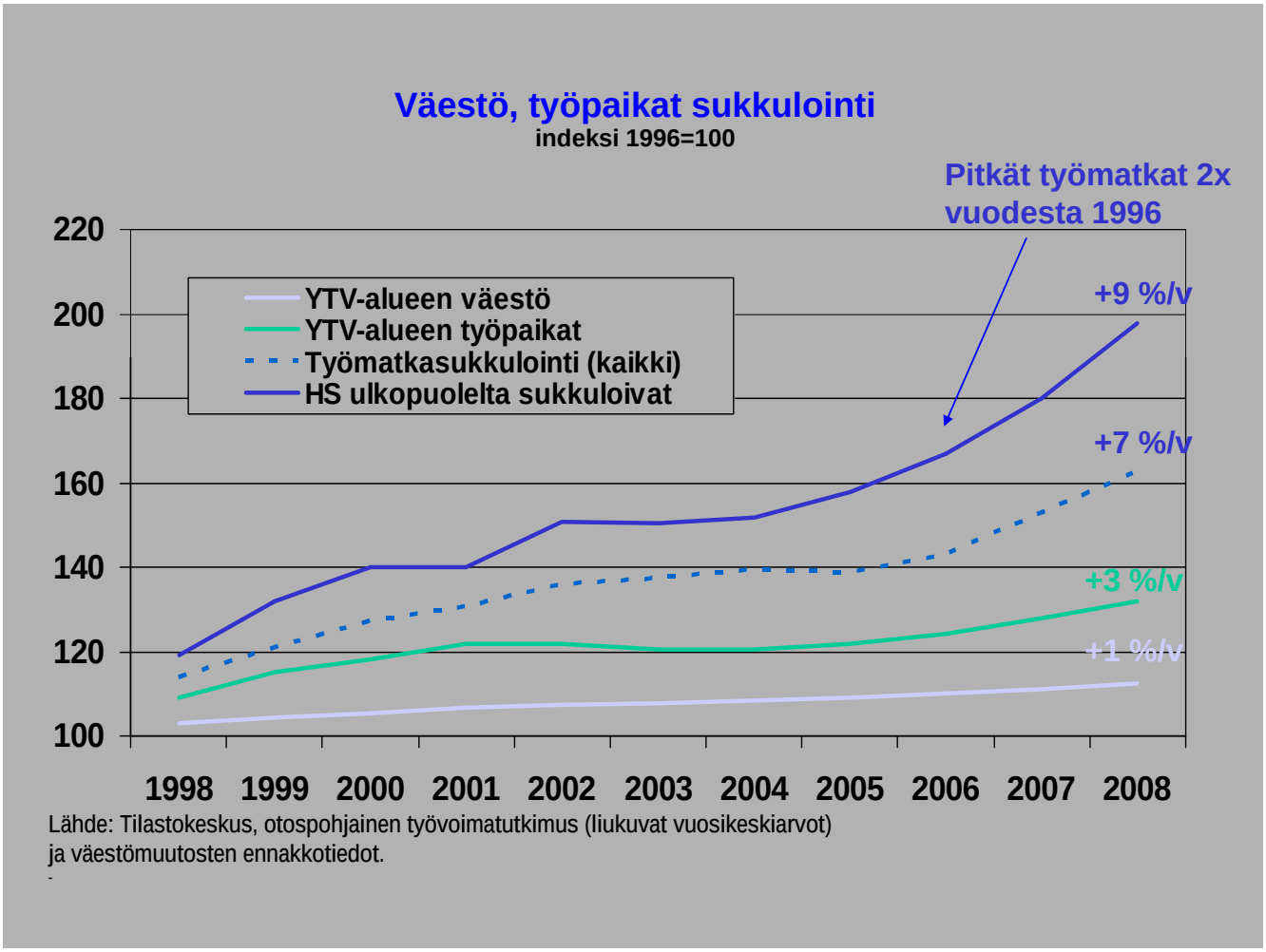

Lähde: Tilastokeskus, otospohjainen työvoimatutkimus (liukuvat vuosikeskiarvot)
ja väestömuutosten ennakkotiedot.

Alueellinen työpaikkarakenne ja sen muutos 1995-2005

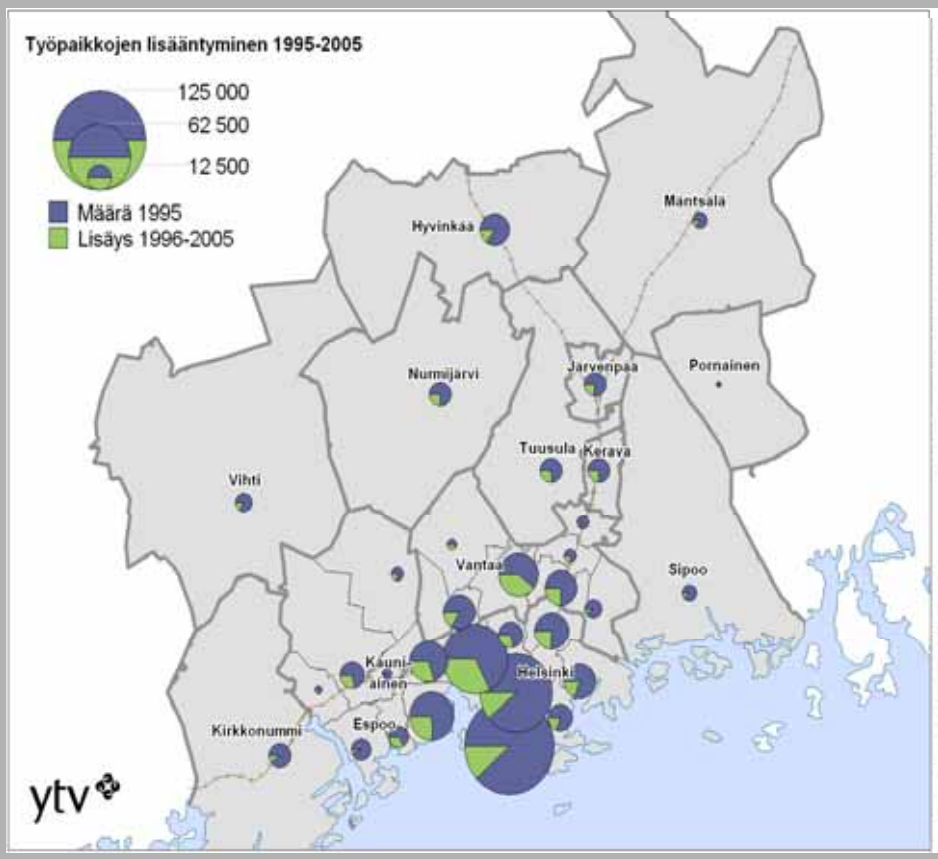

Uusien työpaikkojen määrä pääkaupunkiseudulla 1995-2005

Suuralue	Uudet työpaikat (kpl)
Läntinen	22 833
Eteläinen	14 678
Aviapolis	11 346
Suur-Tapiola	9 609
Keskinen	9 482
Suur-Leppävaara	7 953
Kollinen	5 787
Tikkurila	5 181
Itäinen	3 942
Pohjoinen	3 902
Myyrmäki	3 886
Vanha-Espoo	3 768
Suur-Matinkylä	2 856
Kaakkoinen	2 782
Koivukylä	1 122
Kivistö	1 021
Pohjois-Espoo	988
Suur-Espoonlahti	672
Hakunila	662
Suur-Kauklahti	468
Korso	404
Kauniainen	223

Uusien työpaikkojen määrä kehyskunnissa 1995-2005

Kunta	Uudet työpaikat (kpl)
Tuusula	3 262
Hyvinkää	2 766
Kerava	2 751
Järvenpää	2 732
Nurmijärvi	2 660
Vihti	1 317
Kirkkonummi	1 114
Mäntsälä	820
Sipoo	656
Pornainen	199

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilastot
31.12.2005

Matkojen suuntautuminen

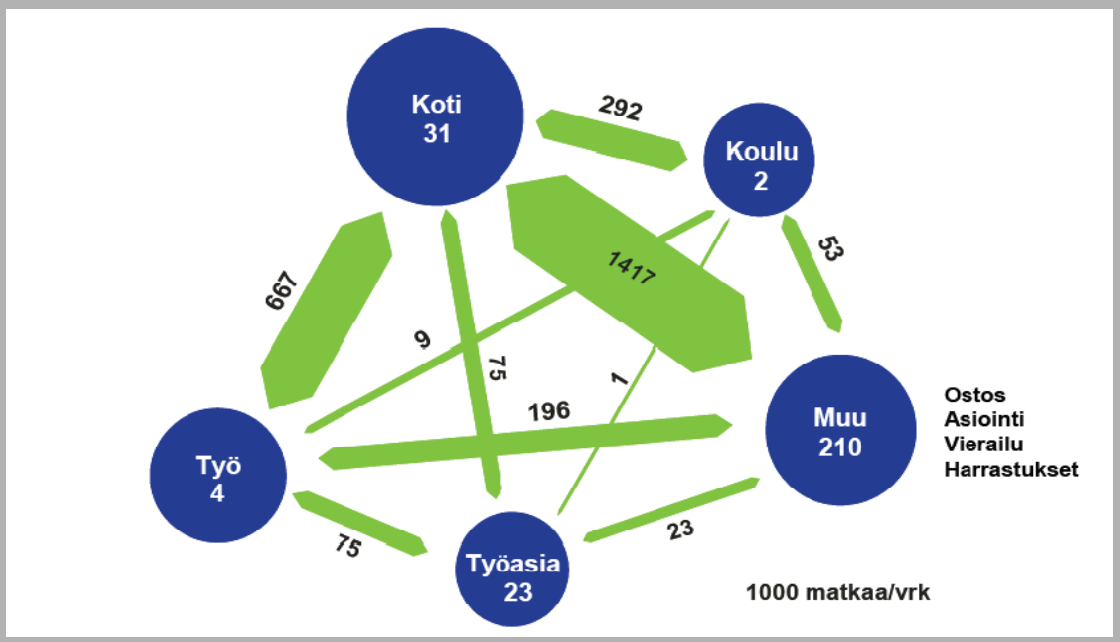

(PJS B2006:4 Liikkuminen pääkaupunkiseudulla, 2005).

… ja sama asia toisin esitettynä

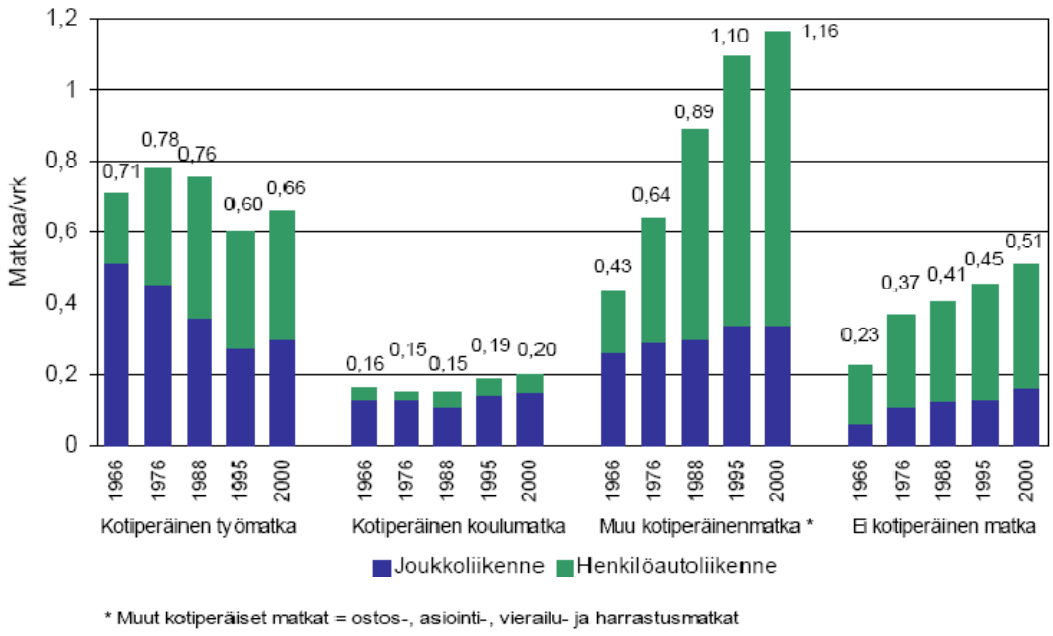

* Muut kotiperäiset matkat = ostos-, asiointi-, vierailu- ja harrastusmatkat

Kuva 10. Matkamäärän kehittyminen asukasta kohti matkan tarkoituksen mukaan.

Uudenmaan maakuntakaava

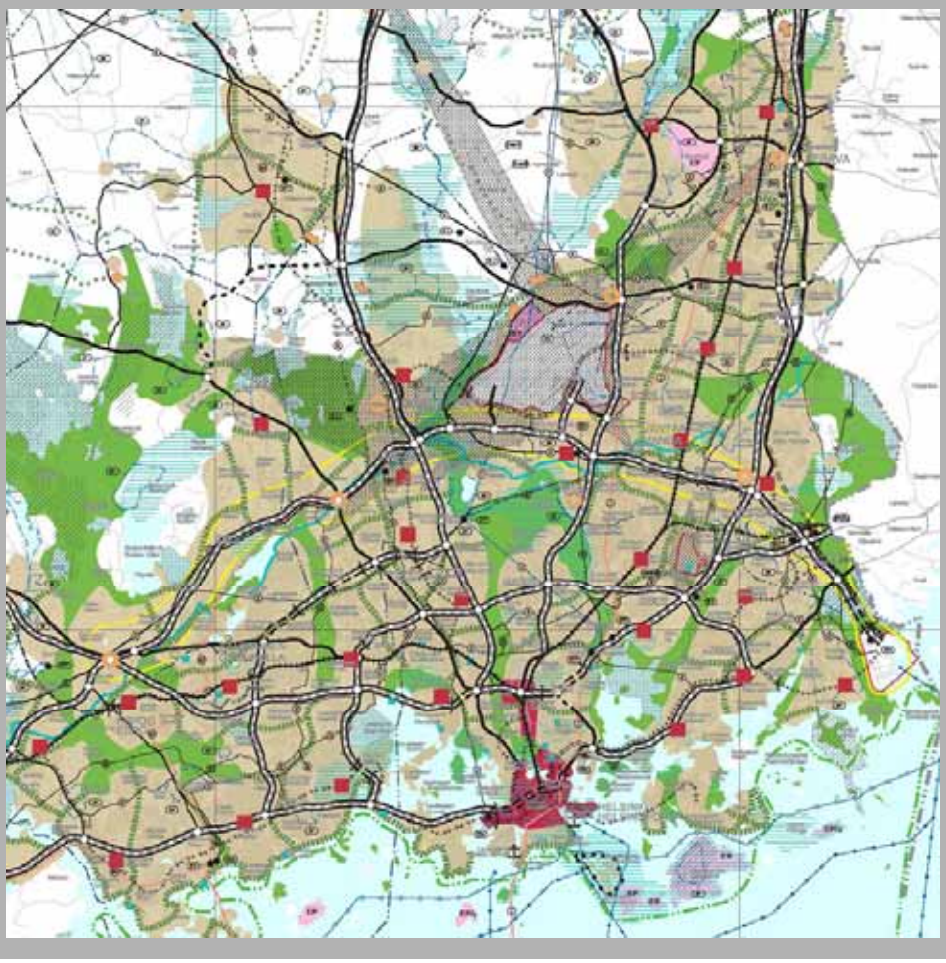

PKS:n yleiskaavojen yhdistelmä 2008

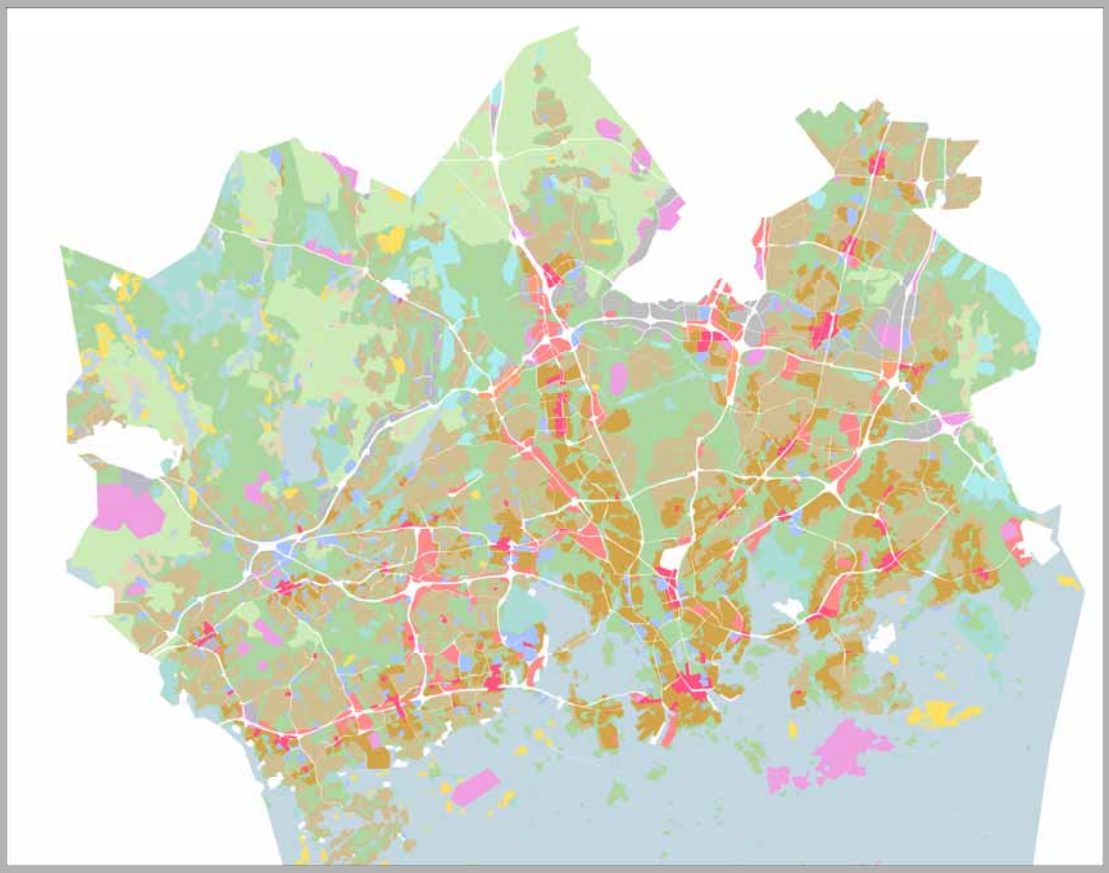

Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma PLJ 2007

ytv

PLJ-visio

PLJ 2007

KEHITTÄMISEN OSASTRATEGIAT		KEHITTÄMISTOIMIA
1	Liikkumisen kysyntään ja kulkutapoihin vaikuttaminen	• Maankäyttöpolitiikka • Joukko- ja kevytliikenteen kilpailukyky • Liikkumisen ohjaus • Liikenteen taloudelliset ohjauskeinot • Joukkoliikenteen palvelutarjonta ja linjasto • Poikittainen joukkoliikenne • Joukkoliikenteen laatukäytävät ja solmupisteet • Liityntäpysäköinti • Matkustajapalvelun kehittäminen • Liikenteen seuranta ja liikennevirtojen hallinta • Informaatiopalvelut • Joukkoliikenteen edistäminen pääväylillä • Pääväylien vaiheittain parantaminen • Meluntorjunta • Jalankulku ja pyöräily • Liikenneturvallisuus • Joukkoliikenteen väylähankkeet • Tieliikenteen väylähankkeet
2	Joukkoliikennepalvelujen kehittäminen	
3	Liikennejärjestelmän käytön tehostaminen liikenteen hallinnan ja informaation keinoin	
4	Liikennejärjestelmän kehittämisen teemaohjelmat ja -hankkeet	
5	Infrastruktuurin kehittämishankkeet	

PLJ Tavoiteverkko

MALITA: Uudenmaan tarkasteluiden hajautumistyypit

	Tiivistyvä	Pirstoutuva
Keskittyvä	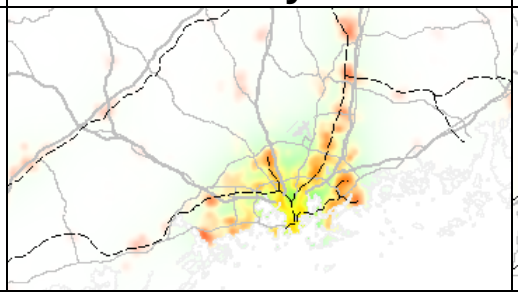	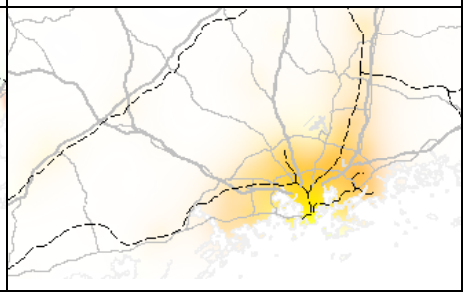
Laajentuva	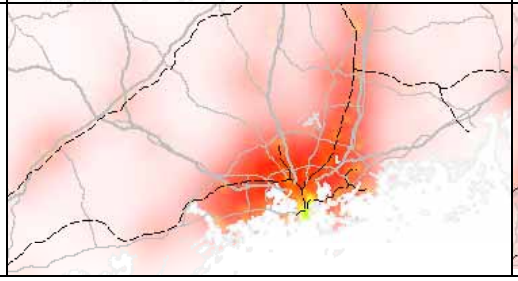	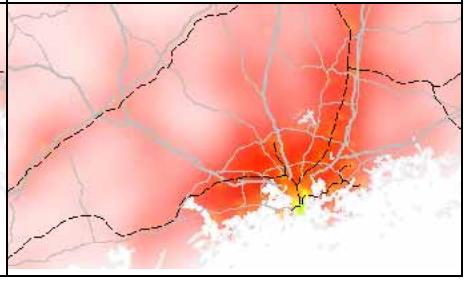

Pääkaupunkiseudun tarkasteluvaihtoehdot

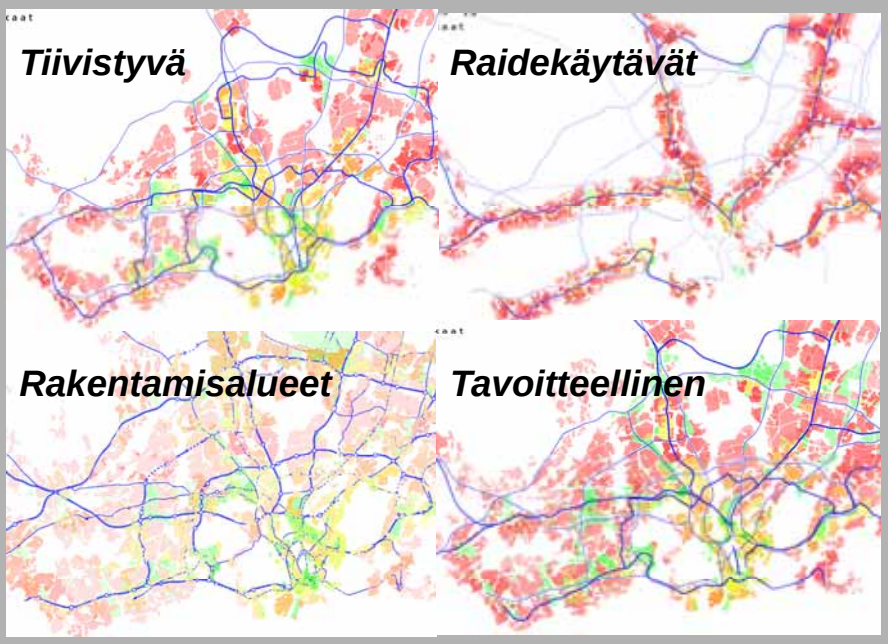

KOHTI KESTÄVÄÄ ALUERAKENNETTA

METKA-mallissa varaudutaan voimakkaaseen kasvuun

- *tehokkaiden ratakäytävien avulla*
- *tasaamalla kasvua alueen keskuksiin*

METKA-malli on:

- *realistisuuteen pyrkivä, tavoitteellinen johtopäätös vaihtoehdoista*
- *kehityksen kestävää suuntaa kuvaava kehityspolku*

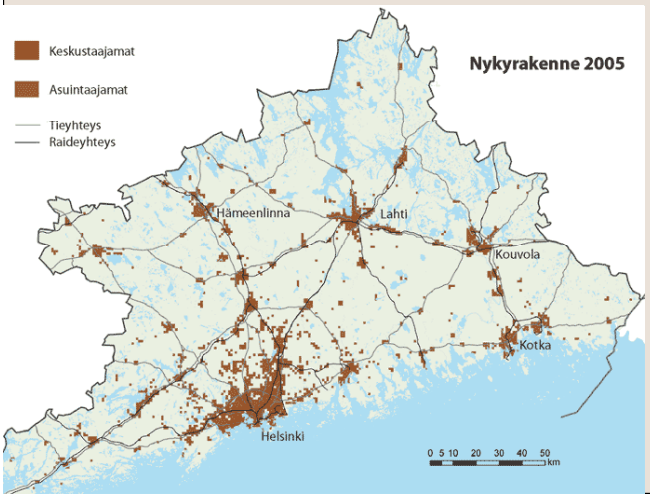

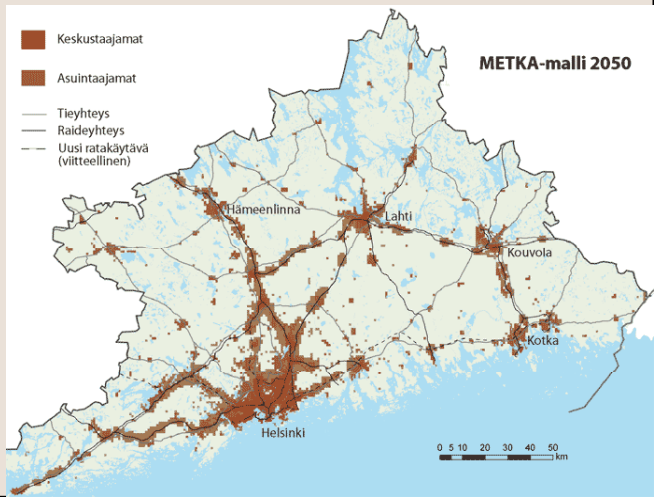

Alueluokitus Uudellamaalla

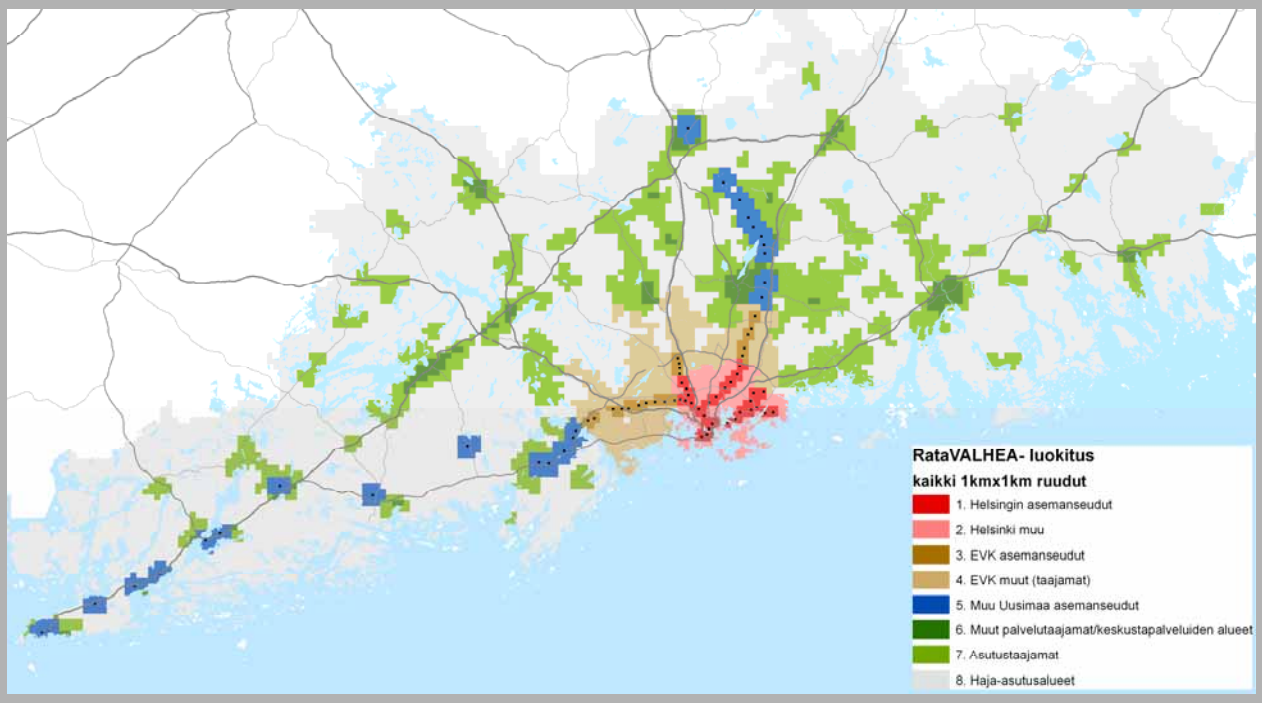

Alueluokitus Uudellamaalla

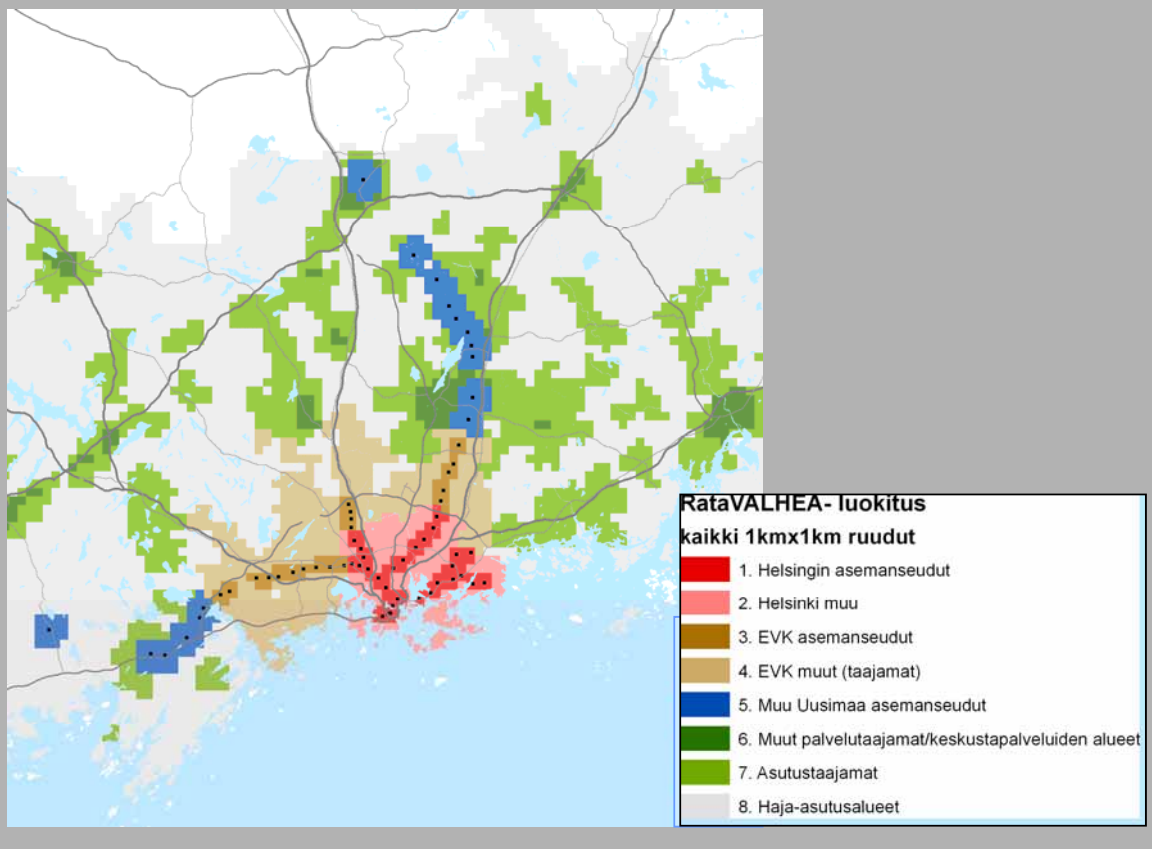

Selvitys: Pohjois-Karjala-projektista oppia ilmastotekoihin

Suomalaiset kokevat ilmastonmuutoksen suurena uhkana

Heli Saavalainen
HELSINGIN SANOMAT

▶ Lähes kaikki suomalaiset ovat huolestuneita ilmastonmuutoksesta ja suurin osa kokee sen uhkana. Tuoreen selvityksen mukaan kolme neljästä on valmis muuttamaan omaa käyttäytymistään ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Moni kuitenkin epäilee muiden valmiutta ilmastotekoihin.

Valtioneuvoston kanslian tiistaina julkistaman selvityksen mukaan Suomessa tarvittaisiin laajaa Me pystymme -asennetta, jotta ilmastohuoli saadaan muuttumaan teoiksi.

Oppia voitaisiin ottaa Pohjois-Karjala-projektista, joka vähensi merkittävästi elintapasairauksia 1970-luvulla. Lainsäädännöstä aina ihmisten arkeen ulottuva hanke voisi saada ihmisiä muuttamaan elintapojaan vähäpäästöisiksi.

"Suuri uhka on, että moni päätyy sivustakatsojaksi", tutkimusjohtaja **Aleksi Neuvonen** Demos Helsingistä toteaa.

"Ihmiset ovat huolissaan ja tietävät, mitä pitäisi tehdä, mutta nyt he jäävät odottamaan, mitä muut tekevät."

Demos Helsingin laatima toimenpidekartta esittelee ilmastoviestinnän askelia kohti vähäpäästöistä Suomea.

Pysyvät elämäntapamuutokset edellyttävät paitsi lakeja ja poliittisia päätöksiä myös koulutusta, esikuvia sekä paikallis- ja vertaisyhteisöjen toimintaa. Tehtävää riittää myös medialle, elämäntyyliesikuville, mielipidejohtajille ja portinvartijoille kuten rakennusvalvonnalle ja kodinkoneliikkeiden myyjille.

Paikallisyhteisöjen rooli on tärkeä. "Pelkällä käskemisellä ei saada muutosta aikaan. Me pystymme -henki ei nyky-yhteiskunnassa tule ainoastaan ylhäältä lainsäädännön kautta", Neuvonen sanoo. Hänen mukaansa ihmisiä motivoi tieto, että muutkin tekevät ympäristötekoja.

Selvityksen tuloksia hyödynnetään valtioneuvoston ilmasto- ja energiapoliittisen tulevaisuusselonteon valmistelussa.

Oma ja muiden valmius toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

▶Suurin osa suomalaisista on valmis toimimaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Yli puolet kuitenkin uskoo, etteivät muut ole valmiita muuttamaan elintapojaan.

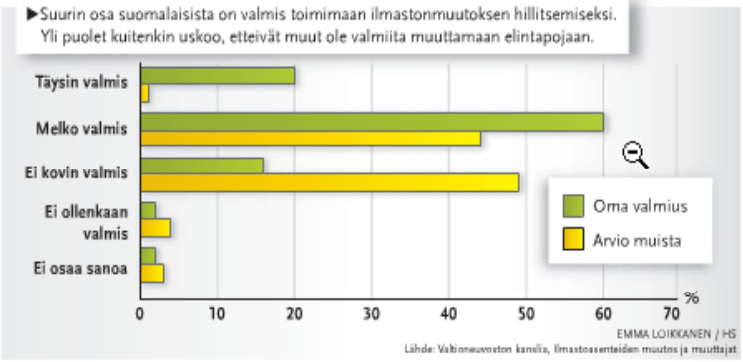

EMMA LOIKKANEN / HS
Lähde: Valtioneuvoston kanslia, ilmastoasenteiden muutos ja muuttajat

HS 10.9.2008

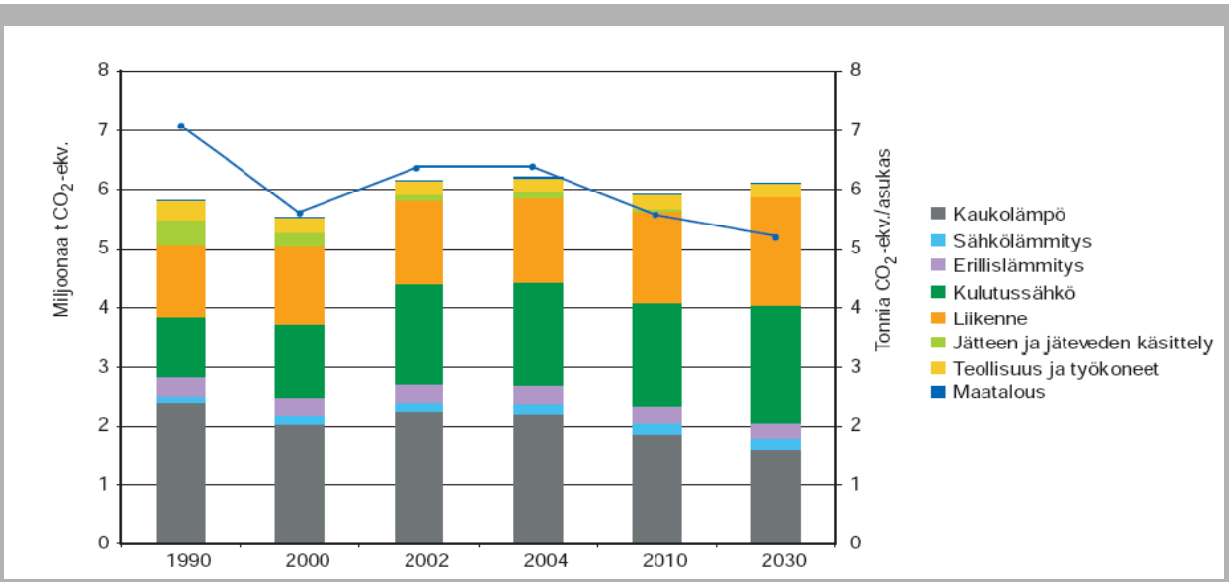

Eniten energiaa kuluu ja kasvihuonekaasupäästöjä syntyy

- rakennusten lämmityksessä (43 %),
- kulutussähkön käytössä (28 %), joka on kasvanut viime aikoina nopeimmin,
- ja liikenteessä (23 %).

Pääkaupunkiseutu tuottaa noin kymmenesosan koko maan kasvihuonekaasupäästöistä.

YTV:n Ilmastostrategialuonnos

Poimintoja päästöjen vähentämisen vaikuttavuuksista

Toimi	taso	vaikuttavuus	Vaikuttavuuden lisääminen
Nykyisen ajoneuvo-teknologian hyödyntäminen	**kansallinen**	**30 % potentiaali** **Raskaat 5- 10 %**	**taloudellinen ohjaus, hankinnat, tiedotus, etuudet**
Renkaita, voiteluaineita, valoja ym. koskevat normit	**EU-taso**	**5-10 %**	**Hankinnat, tiedotus**
Säästävä ajotapa	**Yritykset, kansalaiset**	**2-5 %**	**lisälaitteistot**
Nopeusrajoitukset	**kansallinen**	**2-5 %**	
Polttoaineverotus	**Kansallinen (EU)**	**< 5 %**	**Pitkäjänteisyys, tiedotus**
Ruuhka-, tie-, inframaksut	**Kansallinen, seudullinen**	**3- 16 %**	**Tavoitteiden mukaisuus**

Toimi	taso	vaikuttavuus	Vaikuttavuuden lisääminen
Logistiikan tehostaminen	**kansallinen, seudullinen, yritykset**	**< 5 %**	**Suunnittelu, yhteistyö**
Liikenteen ohjaus	**seudullinen**	**1-2 %**	**Osana liikennejärjestelmä ja matkaketjusuunnittelua**
Joukkoliikenteen edistäminen	**seudullinen**	**< 2 %**	**LJ-suunnittelu, taloudellinen ohjaus**
Kuljetusmuotojen työnjako	**seudullinen kansallinen**	**< 2 %**	**LJ-suunnittelu, taloudellinen ohjaus**
Kaupunkialueiden toimenpidekoko-naisuudet	**seudullinen**	**20-30 % vähennys liikenteessä**	**Maankäyttö, taloudellinen ohjaus, joukkoliikenteen tarjonta**
Liikkumisen ohjauksen keinot	**seudullinen, yritykset, kansalaiset**	**2,5 % -10 %**	**Taloudellinen ohjaus, tiedotus, yhteistyö**

Helsingin seudulle yhteinen näkemys

- Seudullista näkemystä ja maankäytön ohjausta vahvistettava
- Poliittista tahtoa tarvitaan
- Seudulliset maankäytön ja liikenteen linjat, joilla tavoitteet saavutetaan, tulisi sopia
- Taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten arvioinnit osaksi suunnittelua ja päätösten perustaksi

Maankäyttö ja liikenne toisiaan tukeviksi

- Helsingin seutu ja työssäkäyntialue tarkasteluihin
- Tarvitaan välittömästi oikeansuuntaisia ratkaisuja ja toimenpiteitä
- Huonoilla ratkaisuilla aiheutetaan 2-3-kertaiset päästöt
- Maankäytön ja liikenteen yhteensovittamista tarvitaan kaikilla kaavatasoilla
- Yleiskaavoissa täydennysrakennuspotentiaalia, joka on hyödynnettävä ensin
- Asemakaavoitukseen enemmän huomiota
- Alueiden ja kehittämishankkeiden toteuttamisjärjestys olennainen
- Asemanseutuihin erityishuomio

Visio => Startegia

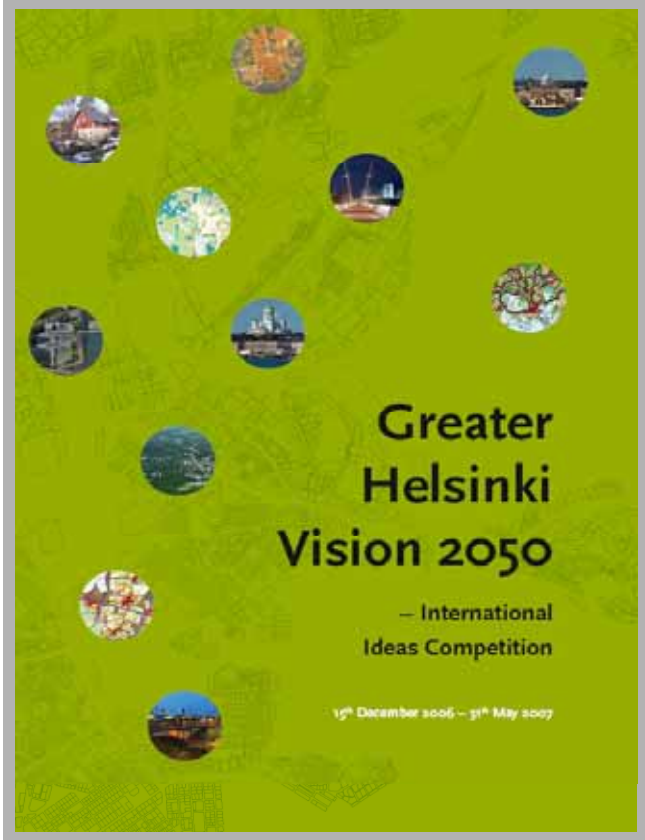

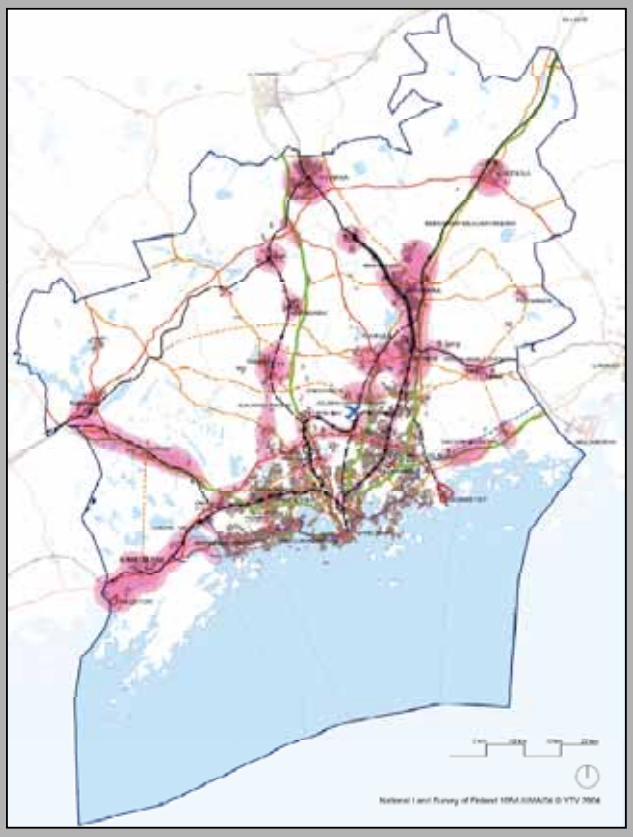

"Emerald"

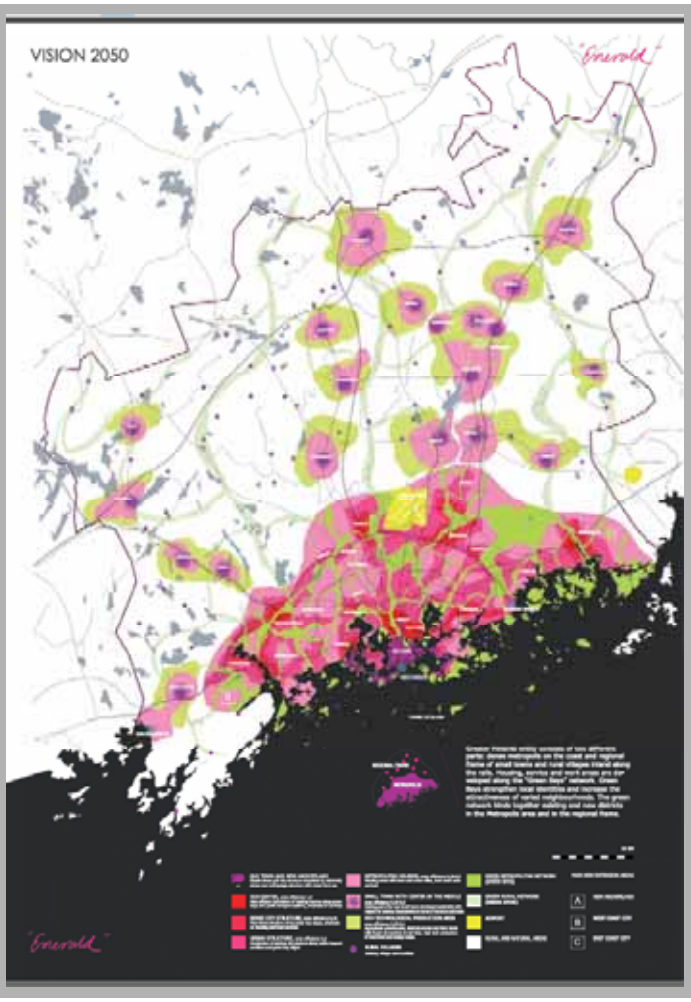

Greater Helsinki Vision 2050 (GHV):

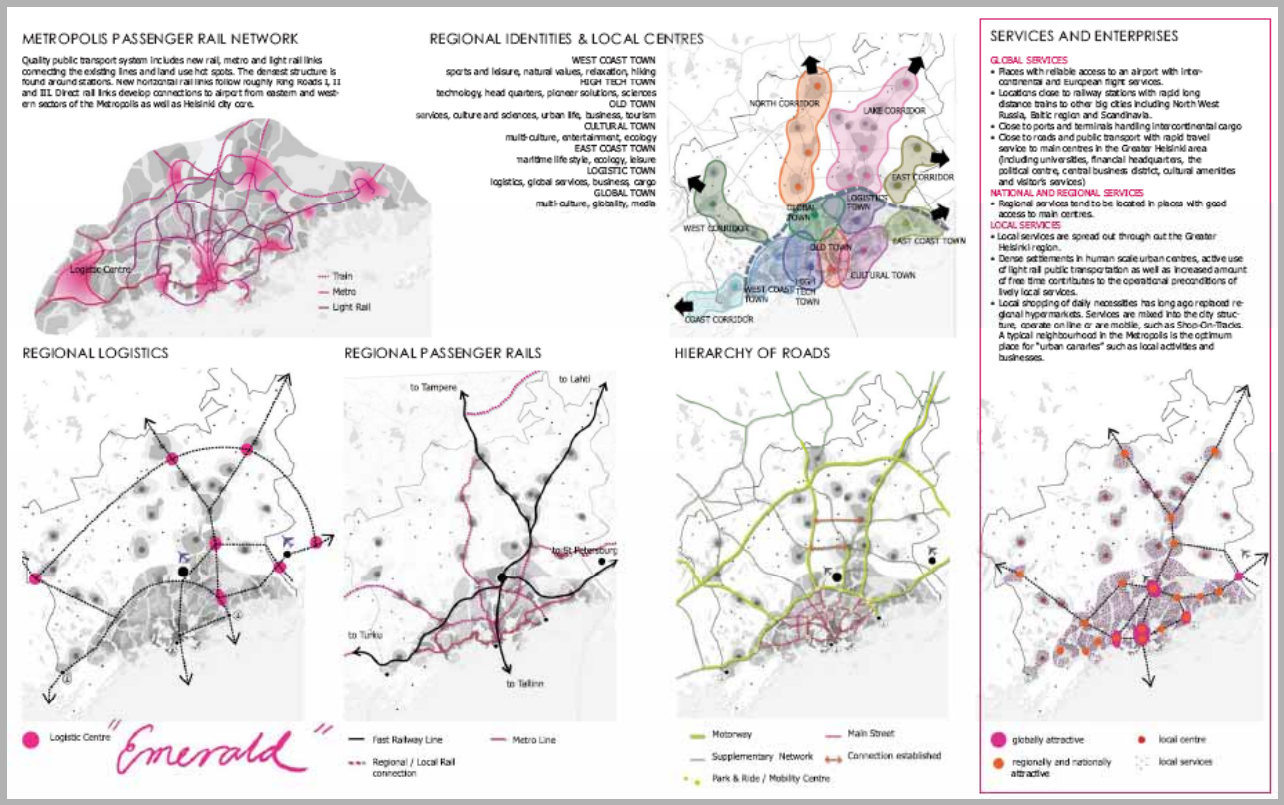

Liikennejärjestelmäsuunnitelman sisällölliset lähtökohdat ja painopisteet

Sopijapuolet valmistelevat yhteistyönä seuraavaa koko Helsingin seutua koskevaa liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Helsingin seudun yhteistyökokous on päättänyt kesäkuussa 2007, että tulevaisuudessa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistellaan koko Helsingin seudun yhteisenä hankkeena.

Tämä prosessi kytketään tiiviisti ns. MAL-työhön tavoitteena metropolipolitiikan mukaisesti maankäyttöratkaisujen ja liikenneinvestointien tiiviimpi yhteensovittaminen.

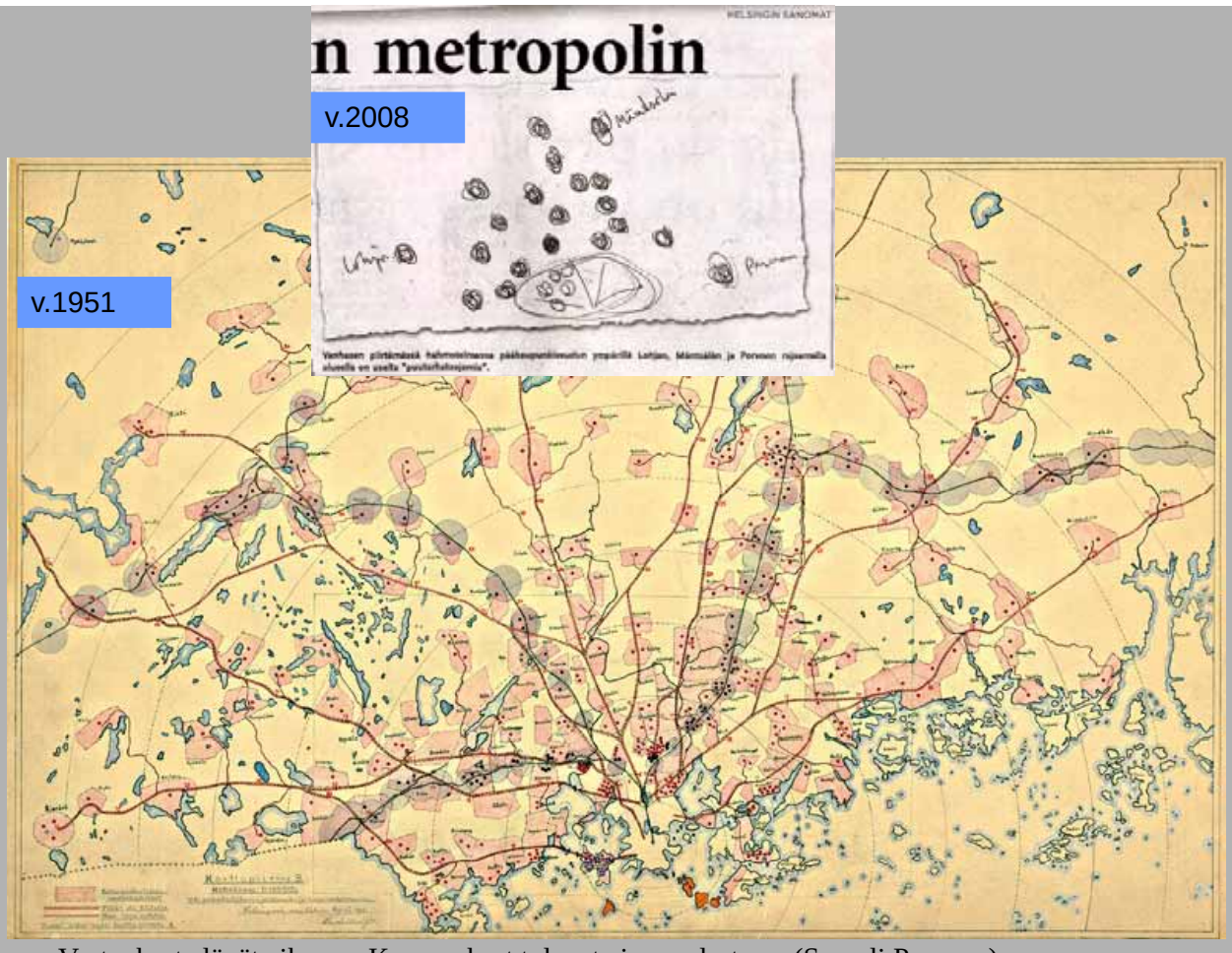

Vastaukset elävät aikansa. Kysymykset tulevat aina uudestaan. (Samuli Paronen)

Raideliikenteen pitkän tähtäyksen visiot Helsingin seudulla 2050 (YTV 2002)

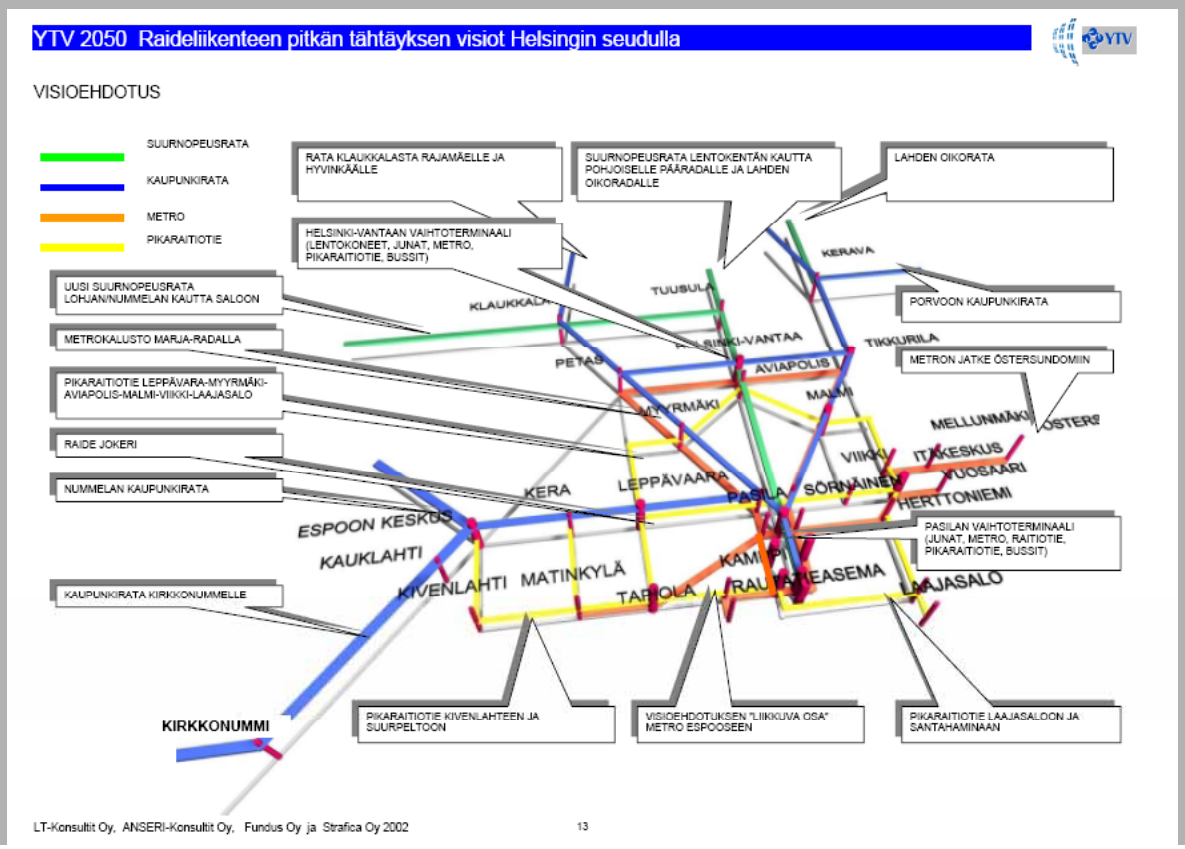

Helsinki-Turku (ELSA) esiselvitys (RHK)

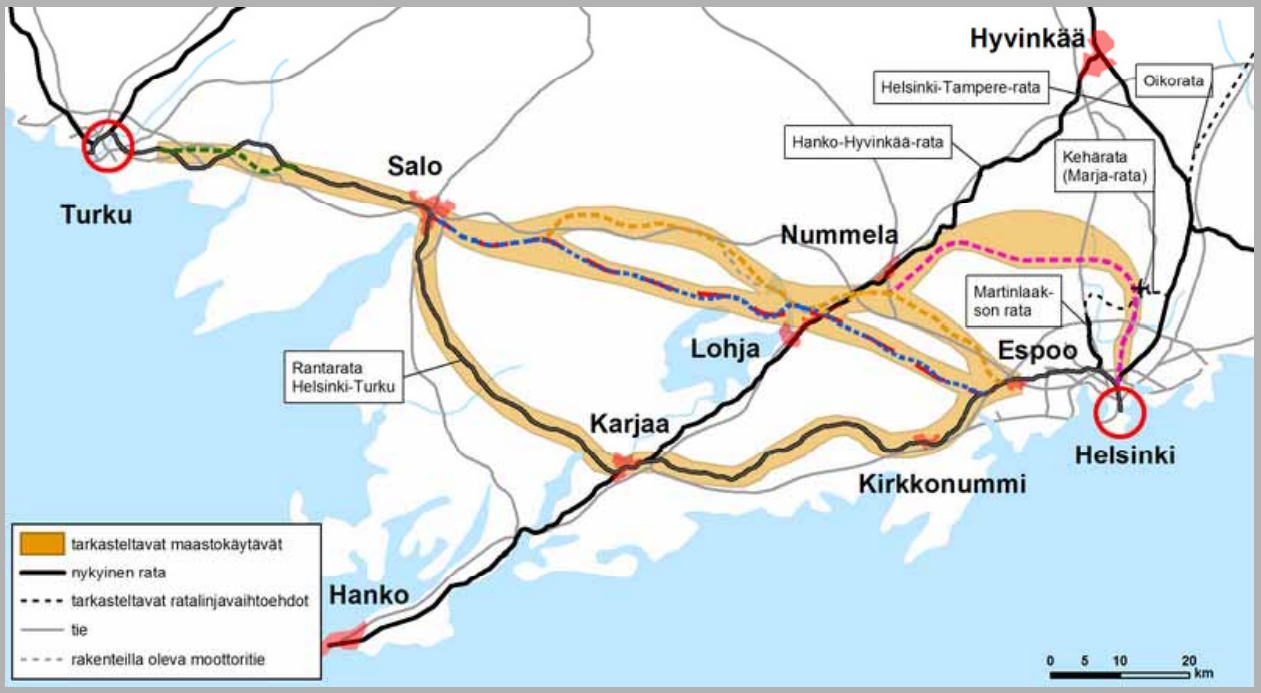

Helsinki-Pietari -radan (HEPI) vaihtoehdot (RHK 2008)

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia: vähintään -20 % vuoteen 2030.

Kansallinen tavoite (todennäköinen): -16 % vuoteen 2020.

Tulevien pitkän aikavälin tavoitteiden suuruusluokka: -50%? -85%?

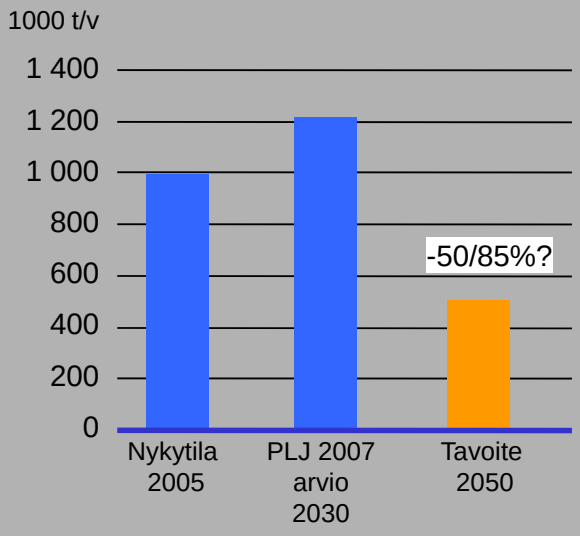

Greater Helsinki Vision 2050 (GHV): Emerald (yksityiskohta)

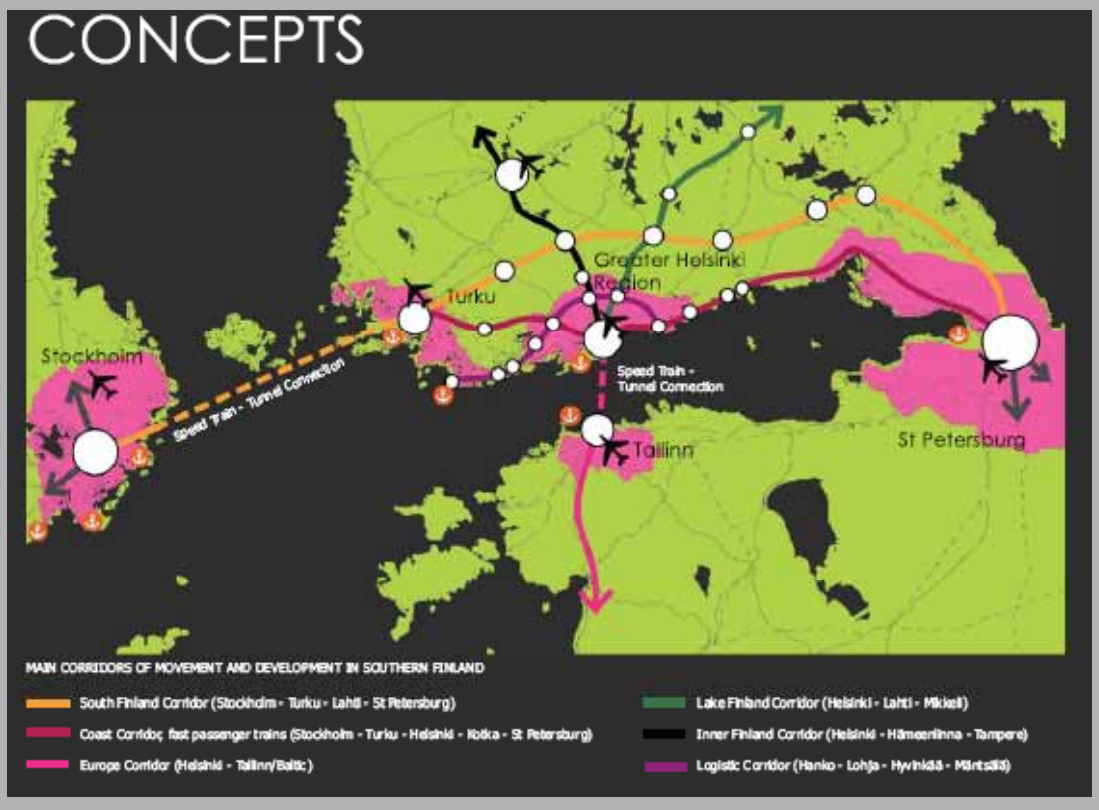

Tekniikka&Talous 28.3.2008

Kolumni

Kauppakeskukset ajavat kaupunkikeskustat ahtaalle

& Kauppakeskusten myynti kasvoi viime vuonna rapeat 13 prosenttia. Luku on hyvä, sillä koko vähittäiskaupan kasvu jäi puolta pienemmäksi.

Kauppakeskusyhdistyksen tuoreen tilaston mukaan keskuksissa vierailtiin viime vuonna 265 miljoonaa kertaa. Vaikka osa keskuksista, kuten Tampereen Koskikeskus ja Lahden Trio, sijaitsevat kaupunkiensa keskustoissa, tilastoista luettava ilmiö on selvä.

Suomalaiset ajavat yhä useammin kehätien jättimarkettiin asioimaan.

Mikä ostosrysien vetov
sitten selittää?

Alan etujärjestön m
kauppakeskusten menesty
rustuu siihen, että ne ovat
läkävijöitä erilaisten asioi
peiden yhdistämisessä san
katon alle. Myös helppo p
köinti sekä ruuhkien vältt
nen kuuluvat keskusten e
hin.

Selityksessä on kieltäm
tä oma järkensä. Tampere
sen lapsiperheen on kenties
keskustat näivettyvät taatusti.
jen elä-
liäisyyt-
a vaativa
riittäviä
toisaalta
ja ja toimi-
i.
samalla
eskustoja
taa. Oma
on Jyväs-
vyörytys
skustoil-
le yhä haastavampia aikoja, sillä kaupan suurpyydyksiä ollaan rakentamassa yhä lisää.

Toivo Sukarin uusimmat Ideapark-suunnitelmat Pieksämäelle ja Vihtiin kuuluvat näistä suurimpiin. Myös muita suunnitelmia on muhimassa paljon.

Harri Repo
toimittaja

Kauppakeskusyhdistyksen tuoreen tilaston mukaan keskuksissa vierailtiin viime vuonna 265 miljoonaa kertaa. Vaikka osa keskuksista, kuten Tampereen Koskikeskus ja Lahden Trio, sijaitsevat kaupunkiensa keskustoissa, tilastoista luettava ilmiö on selvä.

Suomalaiset ajavat yhä useammin kehätien jättimarkettiin asioimaan.

Pitkät työmatkat YTV-alueelle lisääntyneet 25 % v. 2006-08 - työvoimatutkimuksen tietojen mukaan*

YTV-alueen työpaikat lisääntyneet 50 000:lla*

- *YTV-alueen koko kasvu +50 000 (+8,5 %)*
- *kasvu puoliksi Helsinkiin ja muulle YTV-alueelle*
- *eniten kasvaneita toimialoja:*
  liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, rakentaminen, majoitus- ja ravitsemistoiminta

Ympäröivien kehyskuntien vastaava kasvu vähäinen*

- *Työpaikkojen lisäys + 2 600 (+3%)*

Sukkuloinnin ja pitkien työmatkojen kasvu kiihtynyt*

- *Pitkiä työmatkoja tekevien lisäys + 11 000 (+25 %)*
- *Kehysalueelta YTV-alueelle töihin tulevien lisäys +7 000 (+12 %)*
- *YTV-aluelle tuleva sukkulointi yhteensä +18 000 (+17 %)*

* Tunnusluvut on laskettu kolmelta viime vuodelta eli v. 2006-2008, josta kuluvan vuoden tiedot ovat tammi-kesäkuulta

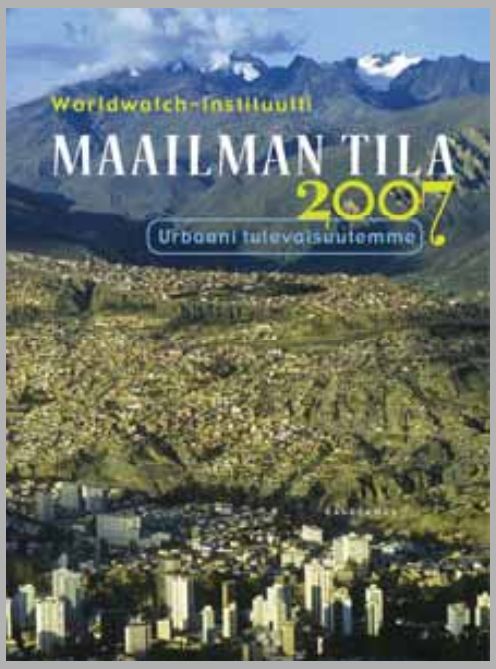

Tärkeitä asioita on kolme:

- liikkuvuus
- kestävyys
- identiteetti

Jaime Lerner (Brasilia)

Ensimmäisellä kaudella (2008–2015) aloitettavat kärki- ja teemahankkeet kiireellisyysjärjestyksessä
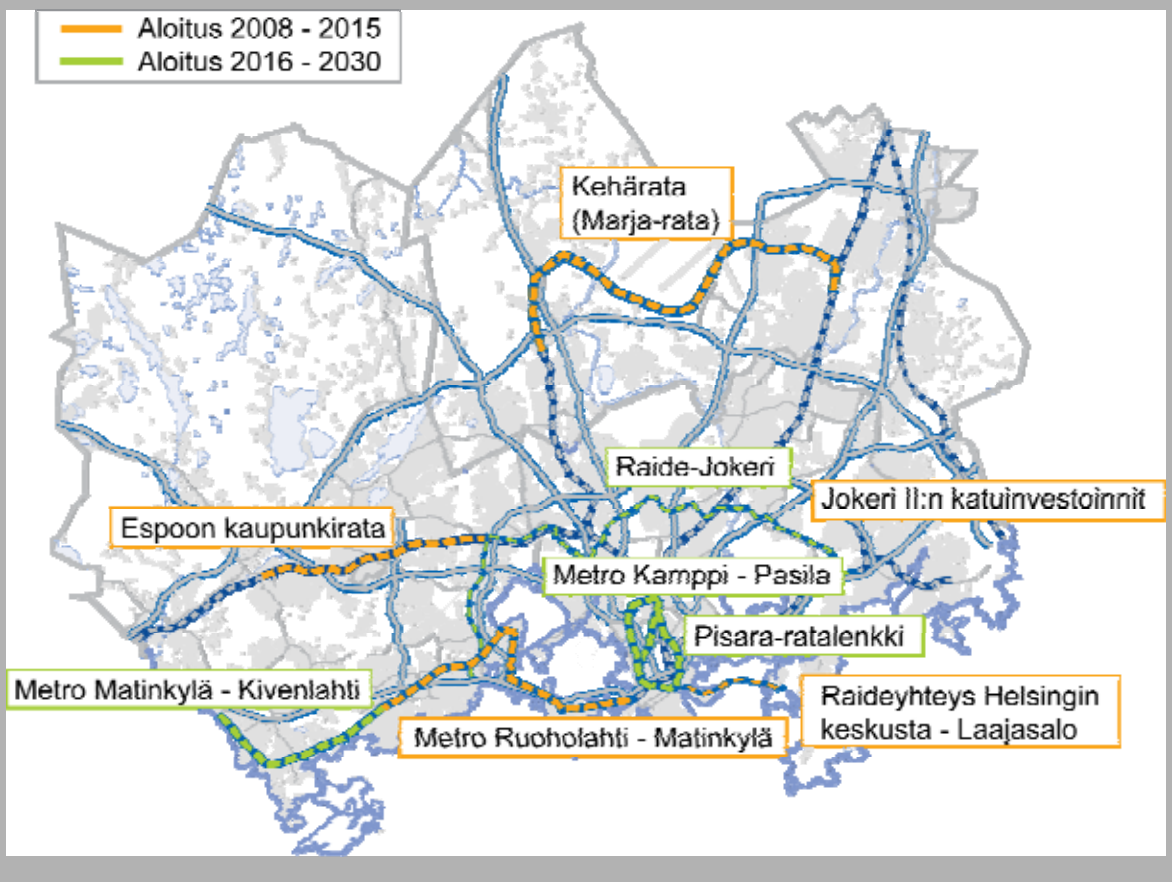
Joukkoliikenteen väylähankkeet